ЗАКЛЮЧЕНИЕ НА ГЕНЕРАЛНИЯ АДВОКАТ
Г-ЖА JULIANE KOKOTT
представено на 29 март 2007 година [1]

I — Въведение

1. Младежите с увреждания, пребиващи в Нидерландия, чиято неработоспособност е пълна или частична, имат право на парично обезщетение съгласно Закона за подпомагане при неработоспособност на младежи с увреждания (Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten, наричан по-нататък „Wajong“). Това обезщетение замества трудово възнаграждение или го допълва до размера на минималния доход.

2. В Решение от 6 юли 2006 г. по дело Kersbergen-Lap und Dams-Schipper [2] (наричано по-нататък „Решение по дело Kersbergen“), постановено след отправянето на настоящото преюдициално запитване, Съдът приема, че изплащаното съгласно Wajong обезщетение представлява специално обезщетение, независещо от вноски, по смисъла на член 4, параграф 2a от Регламент (ЕИО) № 1408/71 [3], което по силата на член 10a от посочения регламент не се предоставя на лица, които не пребиват на територията на съответната държава. Освен това по това дело жалбоподателите не полагат труд, така че спрямо тях обезщетението изцяло замества трудовия доход.

3. За разлика от тях г-н Hendrix, жалбоподател в главното производство, е заето лице. Тъй като трудовото му възнаграждение е под законоустановения минимален доход, докато пребивава в Нидерландия, той получава като добавка към възнаграждението си парично обезщетение съгласно Wajong. След преместването му в Белгия изплащането на това обезщетение е спряно.

4. Освен преценката на това обезщетение според критериите на Регламент № 1408/71, Centrale Raad van Beroep

1 – Език на оригиналния текст: немски.

2 — C-154/05, Recueil, стр. I-6249.

3 — Регламент на Съвета от 14 юни 1971 година за прилагането на схеми за социално осигуряване на заети лица и членове на техните семейства, които се движат в рамките на Общността (ОВ L 149, стр. 2; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 1, стр. 26), изменен и актуализиран с Регламент (ЕО) № 118/97 на Съвета от 2 декември 1996 г. (ОВ L 28, 1997 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 4, стр. 35 и поправка в ОВ L 32, 2008 г., стр. 31), изменен с Регламент (ЕО) № 307/1999 на Съвета от 8 февруари 1999 година (ОВ L 38, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 5, стр. 103)

повдига въпроса дали работник може да изтъкне свободното движение на работници срещу държава-членка, чийто гражданин е, когато е нает в тази държава и само премества пребиваването си в друга държава-членка. Доколкото при тези обстоятелства се прилага свободното движение на работници, се поставя въпросът до каква степен това е съвместимо с разпоредбите на Регламент № 1408/71 относно специалните обезщетения, независещи от вноски. Юрисдикцията поставя въпроса и за съответствието на тези разпоредби със свободното движение на гражданите на Съюза съгласно член 18 ЕО.

II — Правна уредба

A — Общностно право

5. Член 7, параграф 1 и 2 от Регламент (ЕИО) № 1612/68[4] гласи:

„1. Работник, който е гражданин на държава-членка, не може поради своето гражданство да бъде третиран на територията на друга държава-членка различно от работниците — нейни граждани по отношение на условията за наемане на работа, и в частност, по отношение на трудовото възнаграждение, уволнението и ако остане безработен — на възстановяването или новото наемане на работа.

2. Той има право на същите социални и данъчни предимства, както работниците местни граждани.“

6. Член 42, параграф 2 от Регламент № 1612/68 гласи:

„Настоящият регламент не засяга мерките, взети съгласно член 51 от Договора.“

7. Член 4 от Регламент № 1408/71 гласи:

„1. Настоящият регламент се прилага за цялото законодателство, което се отнася до следните клонове на социална сигурност:

а) обезщетения за болест и майчинство;

4 — Регламент (ЕИО) № 1612/68 на Съвета от 15 октомври 1968 година относно свободното движение на работници в Общността (ОВ L 257, стр. 2; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 1, стр. 11), изменен с Регламент (ЕИО) № 2434/92 на Съвета от 27 юли 1992 година (ОВ L 245, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 2, стр. 234).

б) обезщетения за инвалидност, включително обезщетенията за поддържане или подобряване на способността за печалба на доходи;

[...]

2. Настоящият регламент се прилага за всички общи и специални схеми на социална сигурност, независимо дали с или без плащане на вноски, и за схеми, които се отнасят до отговорността на работодател или корабособственик за обезщетенията, посочени в параграф 1.

2а. Настоящият регламент се прилага за специални обезщетения, независещи от вноски, които са предвидени съгласно друго законодателство или схеми, освен посочените в параграф 1, или които са изключени по силата на параграф 4, когато въпросните обезщетения са предназначени:

а) да осигуряват допълнително, заместващо или спомагателно покритие за рисковете, посрещани от клоновете на социална сигурност, посочени в параграф 1, букви от а) до з);

или

б) единствено като специфична закрила за лица с увреждания.

2б. Настоящият регламент не се прилага за разпоредбите в законодателството на дадена държава-членка относно посочените в приложение II, раздел III специални обезщетения, независещи от вноски, чиято валидност е ограничена до част от нейната територия.

[...]

4. Настоящият регламент не се прилага за социално [...] подпомагане."

8. Що се отнася до специалните обезщетения, независещи от вноски, посочени в член 4, параграф 2а от Регламент № 1408/71, член 10а, параграф 1 от посочения регламент предвижда следните разпоредби:

„Независимо от разпоредбите на член 10 и дял III, посочените в член 4, параграф 2а специални парични обезщетения без вноски се отпускат на лицата, за които се прилага настоящият регламент, само на територията и съобразно законодателството на държавата-членка, в която те пребивават, при условие че тези обез-

щетения са изброени в приложение IIa. Такива обезщетения се отпускат от и за сметка на институцията по мястото на пребиваване."

9. Нидерландският закон за подпомагане при неработоспособност на младежи с увреждания е посочен в приложение IIa, точка P към Регламент № 1408/71.

10. Член 95б, параграф 8 от Регламент № 1408/71 гласи:

„Прилагането на член 1 от Регламент (ЕИО) № 1247/92 не може да доведе до отнемане на обезщетения, които са били отпуснати преди 1 юни 1992 г. от компетентните институции на държавите-членки съгласно дял III от Регламент (ЕИО) № 1408/71, и по отношение на които се прилага член 10 от последния регламент."

Б — Национално право

11. В Нидерландия заетите лица са осигурени от първия си работен ден срещу неработоспособност съгласно Закона за осигуряването за неработоспособност (Wet op de arbeitsongeschiktheidsverzekering, наричан по-нататък „WAO"). Доколкото поради увреждане още от самото начало определени лица не могат да полагат труд или могат да полагат труд само в ограничена степен, те не получават обезщетения съгласно WAO.

12. До началото на 1998 г. в Нидерландия се прилага Общият закон за неработоспособността (Algemene Arbeidsongeschiktheidswet, наричан по-нататък „AAW"), включващ осигуровка срещу неработоспособност за всички пребиваващи в Нидерландия лица, които не са осигурени съгласно WAO. По силата на AAW по-специално лицата, които са неработоспособни към датата на седемнадесетия си рожден ден, могат след навършване на 18 години да получават минимално обезщетение, предназначено за младежите с увреждания. Обезщетенията, изплащани съгласно AAW, се финансират от вноските на осигурените лица, които зависят от облагаемия доход.

13. От 1 януари 1998 г. AAW, доколкото е релевантен в случая, се заменя със Закон за подпомагане при неработоспособност на младежи с увреждания (Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten, наричан по-нататък „Wajong") от 27 април 1997 г. По отношение на особената група от младежи с увреждания Wajong предвижда обезщетение, съответ-

стващо в Нидерландия на минималните необходими средства за съществуване.

14. Правото на обезщетения съгласно Wajong, финансирани изключително с държавни средства, не зависи от личните нужди. Обезщетенията обаче се намаляват, когато получателят има трудови доходи.

15. Противно на положението според предходния AAW, обезщетенията съгласно Wajong се изплащат единствено на лица с увреждания, пребиваващи в Нидерландия. От 1 септември 2002 година във Wajong се включва клауза за справедливост, която допуска отклонение от условието за пребиваване в Нидерландия, когато загубата на правото на обезщетение води до особена несправедливост. Такъв е случаят например, когато младеж с увреждания трябва да проведе медицинско лечение в чужбина, когато може да заеме в чужбина длъжност, която предлага определена перспектива за реинтеграция, или когато лицето, от което зависи, е принудено да пребивава извън Нидерландия.

16. По силата на Закона за (ре)интеграция на работниците с увреждания (Wet op de (re)integratie arbeidsgehandicapten, наричан по-нататък „REA“) работодателите могат да бъдат освободени от задължението да изплащат законоустановеното минимално трудово възнаграждение на работниците с увреждания, чиято производителност на труда е явно по-ниска от нормалната.

III — Факти и производство

17. Нидерландският гражданин г-н Hendrix е роден на 26 септември 1975 г. Той страда от умствено увреждане, поради което се счита за лице с намалена работоспособност от 80 % до 100 %. Считано от 26 септември 1993 г. му се отпуска обезщетение съгласно AAW.

18. От 1 февруари 1994 г. г-н Hendrix е служител в магазин от типа „направи си сам“ в Нидерландия. Съгласно REA работодателят на г-н Hendrix е освободен от задължението да му изплаща минималното трудово възнаграждение. В резултат г-н Hendrix получава едва 70 % от минималното трудово възнаграждение и получава обезщетение съгласно Wajong в размер, съответстващ на обезщетението, дължимо в случай на намалена с 25—35 % работоспособност.

19. На 1 юни 1999 г. г-н Hendrix се премества в Белгия, но продължава да работи в Нидерландия. С решение от 28 юни 1999 г. Raad van Bestuur van het

Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (наричан по-нататък „ответникът“) преустановява изплащаното на г-н Hendrix съгласно Wajong обезщетение, считано от 1 юли 1999 г. Тъй като освобождаването на работодателя от задължението да заплаща минимално работно възнаграждение остава в сила, а същият отказва да увеличи възнаграждението, трудовото правоотношение е прекратено. От 5 юли 1999 г. г-н Hendrix е назначен в друг магазин от типа „направи си сам“, където получава законоустановеното минимално трудово възнаграждение[5]. През 2001 г. г-н Hendrix отново се установява в Нидерландия.

20. След безрезултатно административно производство г-н Hendrix подава жалба срещу спирането на изплащането на обезщетенията съгласно Wajong пред Rechtbank Amsterdam, който я отхвърля с решение от 16 март 2001 г. С акт от 15 юли 2005 г. сезираната въззивна юрисдикция Centrale Raad van Beroep решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

„1) Трябва ли помощта, изплащана съгласно Wajong и посочена в приложение IIa към Регламент № 1408/71, да се счита за специално обезщетение, независещо от вноски, по смисъла на член 4, параграф 2a от същия регламент, така че спрямо лице като жалбоподателя в главното производство да следва да се приложи единствено координиращата разпоредба на член 10a от споменатия регламент? За отговора на този въпрос има ли значение фактът, че заинтересованото лице първоначално е получавало, по силата на AAW, помощ за младежи с увреждания, която от 1 януари 1998 г. е преобразувана в помощ съгласно Wajong?

2) Ако отговорът на първия въпрос е положителен, може ли работник да се позове на член 39 ЕО, приложен с член 7 от Регламент № 1612/68, срещу държавата-членка, чийто гражданин е, в случай че е работил единствено във въпросната държава-членка, но пребивава на територията на друга държава-членка?

3) Ако отговорите на първия и втория въпрос са положителни, трябва ли, независимо от случая, от член 39 ЕО, приложен с член 7, параграф 2 от Регламент № 1612/68, да се разбира, че е съвместима с последния разпоредба на правен режим, която поставя отпускането или запазването на обезщетение в зависимост от пребиваването на заинтересованото лице на територията на държавата-членка, в която е приложим съответният правен режим, въпреки че посоченият режим предвижда обезщетение, независещо от вноски, по смисъла на член 4, параграф 2a от Регламент № 1408/71 и е посочен в приложение IIa към същия?

5 — Вследствие на това, както правилно подчертава нидерландското правителство, този спор се отнася единствено до получаването на обезщетения съгласно Wajong за периода от четири дни от 1 до 4 юли 1999 г.

4) Ако отговорът на първия и втория въпрос е положителен, а отговорът на третия — отрицателен, трябва ли общностното право (включително член 7, параграф 2 от Регламент № 1612/68 и член 39 ЕО, както и членове 12 ЕО и 18 ЕО) да се тълкува в смисъл, че характеристиките на Wajong обосновават в достатъчна степен поставянето на условие за пребиваване, засягащо гражданин на Европейския съюз, изцяло обвързан от трудов договор в Нидерландия и по отношение на когото предвид този факт се прилага изключително нидерландското законодателство?“

IV — Правни съображения

А — По първия преюдициален въпрос — Квалификация на обезщетението като специално обезщетение, независещо от вноски, по смисъла на Регламент № 1408/71

21. С първия си въпрос Centrale Raad van Beroep по същество иска да се установи дали изплащано съгласно Wajong обезщетение трябва да се счита за специално обезщетение, независещо от вноски, по смисъла на член 4, параграф 2а от Регламент № 1408/71, към което се прилага координиращата норма на член 10а от посочения регламент.

22. В решението по дело Kersbergen Съдът вече е отговорил положително на този въпрос, тъй като разглежданото обезщетение е посочено в приложение IIа към Регламент № 1408/71 и представлява едновременно специално обезщетение и обезщетение, независещо от вноски [6]. Става въпрос за специално обезщетение, тъй като то се оприличава, от една страна, на социално осигурително обезщетение за неработоспособност, а от друга — на социална помощ. Всъщност неговата цел е да осигури минимален доход на социално слаба група (младежите с увреждания) [7].

23. Според Съда фактът, че обезщетението се отпуска без преценка на личните финансови нужди [8], не поставя под съмнение това, че то се оприличава на социална помощ. Обратно, според него в това отношение е достатъчно обстоятел-

6 — Относно необходимостта тези условия да бъдат изпълнени кумулативно вж. Решение от 8 март 2001 г. по дело Jauch (C-215/99, Recueil, стр. I-1901, точка 21) и Решение по дело Kersbergen, посочено по-горе в бележка под линия 2, точка 25).

7 — Вж. Решение по дело Kersbergen (посочено по-горе в бележка под линия 2, точки 30 и 31). Относно условията за общо квалифициране като специално обезщетение вж. също Решение от 4 ноември 1997 г. по дело Snares (C-20/96, Recueil, стр. I-6057, точка 33) и Решение от 29 април 2004 г. по дело Skalka (C-160/02, Recueil, стр. I-5613, точка 25).

8 — Относно това изискване вж. по-специално моето заключение от 20 октомври 2005 г. по дело Hosse (Решение от 21 февруари 2006 г., C-286/03, Recueil, стр. I-1771), точки 66—69.

ството, че ползващата се група, състояща се от младежи с увреждания, общо взето не разполага с достатъчно средства [9].

24. Освен това в рамките на първия въпрос Centrale Raad van Beroep иска да се установи дали фактът, че в началото заинтересованото лице е получавало обезщетение за младежи с увреждания съгласно AAW, финансирано от вноски и без условие за пребиваване, което е преобразувано от 1 януари 1998 г. в обезщетение съгласно Wajong, променя положението.

25. И в това отношение Съдът вече е приел в решението по дело Kersbergen, че принципът за запазване на придобитите права при установяване на пребиваването на получателя в чужбина не може да се изтъква след заместване на обезщетенията съгласно AAW с обезщетенията съгласно Wajong [10]. Щом като на 1 юни 1999 г. се премества в Белгия, г-н Hendrix не може да се позове на този принцип. При това положение, при липса на преходни разпоредби за противното, правните последици, предизвикани от тази промяна в пребиваването, трябва да се преценяват в зависимост от съществуващото към този момент правно положение.

26. В случая член 95б от Регламент № 1408/71 не е от никаква помощ, тъй като преди 1 юни 1992 г. г-н Hendrix не е получавал обезщетение, запазване на което се изисква в тази разпоредба.

27. Следователно на първо време трябва да се приеме, че обезщетение съгласно Wajong трябва да се счита за специално обезщетение, независещо от вноски, по смисъла на член 4, параграф 2а от Регламент № 1408/71, към което се прилага координиращата норма на член 10а от посочения регламент. Това важи и когато заинтересованото лице в началото е получавало обезщетение, финансирано от вноски, което от 1 януари 1998 г. се преобразува в обезщетение съгласно Wajong.

28. Понастоящем обаче следва да се провери дали в контекста на настоящото дело условието за пребиваване по член 10а от Регламент № 1408/71 е съвместимо с разпоредбите относно свободното движение на работници.

9 — На пръв поглед този довод е изненадващ. За да бъде приета класическа молба за социална помощ до бюро за социална помощ, твърдението за принадлежност към социално слаба група, без конкретно установяване на личното финансово положение, само по себе си не е достатъчно. Още повече, тази преценка на Съдът може да се обоснове с факта, че за да се квалифицира дадено обезщетение като специално обезщетение, наличието на определено родство със социална помощ само по себе си е достатъчно за доказване на смесения му характер, без да е необходимо то да съответства изцяло и напълно на социална помощ.

10 — Вж. Решение по дело Kersbergen (посочено по-горе в бележка под линия 2, точка 41 и сл.).

Б – По втория преюдициален въпрос — Възможност дадено лице да се позове на принципа на свободно движение на работници срещу държавата-членка, чийто гражданин е

29. С втория си преюдициален въпрос Centrale Raad van Beroep иска да се установи дали работник може да се позове на член 39 ЕО, приложен с член 7 от Регламент № 1612/68, срещу държава-членка, чийто гражданин е, макар че е работил и работи единствено в тази държава-членка, но пребивава в друга държава-членка.

30. Обезщетението съгласно Wajong попада в материалното приложно поле на член 7, параграф 2 от Регламент № 1612/68, тъй като се получава от националните работници основно поради обективното им качество на работници или поради самия факт на тяхното пребиваване на национална територия [11].

31. В специфичната област на предоставянето на социални предимства член 7, параграф 2 от Регламент № 1612/68 е особен израз на принципа на недопускане на дискриминация, прогласен в член 39, параграф 2 ЕО [12]. Съгласно текста на член 7, параграф 2 от Регламент № 1612/68 на приемащата държава-членка се забранява да третира работник, гражданин на друга държава-членка, различно от националните работници поради неговото гражданство. Така тази разпоредба изглежда не е обхванатата от гаранцията по член 39 ЕО, на която може да се позове всеки гражданин на Общността, упражнил правото си на свободно движение на работници, независимо от местопребиваването или от гражданството си [13]. Съдът обаче прилага успоредно двете разпоредби и тълкува член 7 от Регламент № 1612/68 по същия начин като член 39 ЕО [14]. Поради тази причина в настоящото производство могат да се приложат успоредно и двете разпоредби.

32. Същевременно правилата на Договора в областта на свободното движение на хора и актовете по тяхното приложение не могат да се прилагат за дейности, нямащи никаква връзка с положение, което е предвидено от общностното право и чиито релевантни елементи, взети като цяло, се ограничават

11 — Вж. Решение от 30 септември 1975 г. по дело Cristini (32/75, Recueil, стр. 1085, точки 10—13), Решение от 8 юни 1999 г. по дело Meeusen (C-337/97, Recueil, стр. I-3289, точка 22) и Решение от 15 септември 2005 г. по дело Ioannidis (C-258/04, Recueil, стр. I-8275, точка 35).

12 — Вж. Решение от 23 февруари 2006 г. по дело Комисия/Испания (C-205/04, непубликува о в Recueil — Recueil 2006, стр. I-31, точка 15).

13 — Вж. Решение от 12 декември 2002 г. по дело de Groot (C-385/00, Recueil, стр. I-11819, точка 76), Решение от 13 ноември 2003 г. по дело Schilling и Fleck-Schilling (C-209/01, Recueil, стр. I-13389, точка 23) и Решение от 21 февруари 2006 г. по дело Ritter-Coulais (C-152/03, Recueil, стр. I-1711,точка 31).

14 — Вж. по-специално Решение от 23 май 1996 г. по дело O'Flynn (C-237/94, Recueil, стр. I-2617, точка 19), Решение от 26 януари 1999 г. по дело Terhoeve (C-18/95, Recueil, стр. I-345, точка 29), Решение от 30 септември 2003 г. по дело Köbler (C-224/01, Recueil, стр. I-10239, точки 77 и 88) и Решение по дело Комисия/Испания (посочено по-горе в бележка под линия 12, точка 15). Вж. в обратния смисъл Заключение на генералния адвокат Geelhoed от 2 февруари 2006 г. по дело De Cuyper (Решение от 18 юли 2006 г., C-406/04, Recueil, стр. I-6947), точки 34—37 и Заключение на генерален адвокат Jacobs от 2 май 1996 г. по дело Hoever и Zachow (Решение от 10 октомври 1996 г., C-245/94 и C-312/94, Recueil, стр. I-4895), точки 93—100).

в рамките на една-единствена държава-членка [15]. Следователно когато не е налице пряка дискриминация, свързана с гражданството, и когато работник се позовава на принципа на свободно движение на работници срещу държавата-членка, чиито гражданин е, трябва да съществува транснационален елемент, за да е възможно прилагането на принципа за свободно движение на работници.

33. В настоящото производство транснационалният елемент се състои във факта, че г-н Hendrix живее в Белгия, а работи като наето лице в Нидерландия. Следователно той пътува ежедневно от една държава-членка в друга като пограничен работник [16], за да упражнява своята професионална дейност.

34. Ответникът, нидерландското правителство и правителството на Обединеното кралство изтъкват, че работник може да се позове на член 39 ЕО срещу държавата-членка, чийто гражданин е, единствено след като е упражнил правото си на свободно движение на работници [17]. Съгласно решението по дело Werner [18] случаят не е такъв, когато заинтересованото лице е работило постоянно в своята държава на произход и само е променило своето местожителство в друга държава-членка.

35. Впоследствие в решението по дело Van Pommeren-Bourgondiën [19] Съдът обаче допуска в сходно положение възможността за позоваване на принципа за свободно движение на работници. По това дело жалбоподателят е нидерландски гражданин, който живее в Белгия, а придобива целия си трудов стаж в Нидерландия. Поради своето местожителство той се третира от нидерландското социално осигуряване като доброволно, а не като задължително осигурено лице, и трябва да заплаща по-високи осигурителни вноски от пребиваващите в Нидерландия лица. Регламент № 1408/71 не създава пречка за тази практика.

36. Съдът обаче е приел, че е несъвместимо с член 39 ЕО условията за осигуряване на лица, които не пребиват в съответната държава, да са по-неблагоприятни от условията за задължително осигуряване за същите осигурителни рискове, за които са осигурени пребиващите в тази държава лица [20]. Фактът, че г-жа Van Pommeren-Bourgondiën винаги е работила в Нидерландия и се е премес-

15 — Вж. Решение от 5 юни 1997 г. по дело Uecker и Jacquet (C-64/96 и C-65/96, Recueil, стр. I-3171, точка 16), Решение по дело Terhoeve (посочено по-горе в бележка под линия 14, точка 26), Решение от 11 октомври 2001 г. по дело Khalil и др. (C-95/99 до C-98/99 и C-180/99, Recueil, стр. I-7413, точка 69) и Решение от 11 януари 2007 г. по дело ITC (C-208/05, Сборник, стр. I-181, точка 29).

16 — Това понятие се определя в член 1, буква б) от Регламент № 1408/71.

17 — Вж. Решение от 7 февруари 1979 г. по дело Knoors (115/78, Recueil, стр. 399, точка 24), Решение от 7 юли 1992 г. по дело Singh (C-370/90, Recueil, стр. I-4265, точка 23), Решение от 23 февруари 1994 г. по дело Scholz (C-419/92, Recueil, стр. I-505, точка 9), Решение по дело Terhoeve (посочено по-горе в бележка под линия 14, точка 27) и Решение по дело de Groot (посочено по-горе в бележка под линия 13, точка 76).

18 — Решение от 26 януари 1993 г. (C-112/91, Recueil, стр. I-429, точки 16 и 17), което се отнася до свободата на установяване. Неотдавна генералният адвокат Geelhoed се произнесе в полза на ограничителния подход, възприет в решението по дело Werner (вж. Заключение от 28 септември 2006 г. по дело Hartmann C-212/05, висящо пред Съда, точки 32—42).

19 — Решение от 7 юли 2005 г. (C-227/03, Recueil, стр. I-6101).

20 — Вж. решението, посочено в бележка под линия 19, точка 40.

тила в Белгия единствено за да живее там, не изключва явно прилагането на принципа на свободно движение на работници.

37. Съдът потвърждава ясно това гледище в решението по дело Ritter-Coulais [21], в което посочва:

„че всеки гражданин на Общността, независимо от местопребиваването и от гражданството си, който се е възползвал от правото на свободно движение на работници и е упражнявал професионална дейност в държава-членка, различна от тази на неговото пребиваване, попада в приложното поле на член [39 ЕО].

От това следва, че случаят на съпрузите Ritter-Coulais, които работят в държава-членка, различна от тази, в която е тяхното действително пребиваване, попада в приложното поле на член [39 ЕО]“.

38. Следва да се добави, че и двамата съпрузи Ritter-Coulais притежават (във всички случаи и) [22] германско гражданство, тоест че са граждани на държавата, в която работят и срещу която се позовават на принципа на свободно движение на работници. Трансграничният елемент следва единствено от местопребиваването в друга държава-членка [23].

39. В решението по дело N Съдът междувременно прилага тази формула по отношение на свободата на установяване. И по това дело жалбоподателят е преместил пребиваването си от държавата, чийто гражданин е и в която упражнява своята стопанска дейност, в друга държава-членка, без да упражнява професионална дейност в последната. Според Съда това положение попада в приложното поле на свободата на установяване [24].

40. Не е убедително възражението, че подходът, възприет в решението по дело Ritter-Coulais, трябва да се изясни, като се вземе предвид фактът, че общото сво-

21 — Посочено по-горе в бележка под линия 13, точки 31 и 32.

22 — Г-жа Ritter-Coulais притежава и френско гражданство. Както обаче правилно подчертава генералният адвокат Léger, съпрузите се облагат общо в Германия, така че би било нелогично френското гражданство на съпругата да се отчита отделно (вж. Заключение от 1 март 2005 г. по дело Ritter-Coulais, посочено по-горе, точка 36).

23 — Все пак бе желателно в решението по дело Ritter-Coulais Съдът ясно да заяви, че изоставя съдебната практика, изведена от решението по дело Werner, на която се основава генералният адвокат Léger (вж. Заключение по дело Ritter-Coulais, посочено по-горе, точка 5 и сл.). Съдът обаче изобщо не посочва решението по дело Werner.

24 — Решение от 7 септември 2006 г. (C-470/04, Recueil, стр. I-7445, точка28).

бодно движение на гражданите на Съюза и свободното движение на капиталите, които в действителност е можело да бъдат от полза на жалбоподателите в главното производство, не са приложими ratione temporis към фактите по случая [25]. От една страна, решението по дело Van Pommeren-Bourgondiën разкрива, че това тълкуване на принципа на свободно движение на работници следва да се прилага напълно независимо от особеното положение в случая по делото Ritter-Coulais. От друга страна, правно неиздържано е да се тълкува принципът на свободно движение на работници по-широко или по-тясно, в зависимост от това дали фактите по делото попадат в обхвата на друга основна свобода.

41. Посочените решения се основават на идеята, че вътрешният пазар обхваща пространство без вътрешни граници, в което е осигурено свободното движение на стоки, хора, услуги и капитали в съответствие с описаното в член 14, параграф 2 ЕО. Член 39 ЕО прилага основния принцип, прогласен в член 3, параграф 1, буква в) ЕО, съгласно който за целите на член 2 ЕО действията на Общността включват премахването между държавите-членки на пречките пред свободното движение на лица [26]. В това отношение не е важно дали тези пречки се създават в държавата на произход или в приемащата държава [27].

42. Ограничителното тълкуване на принципа на свободно движение на работници, защитавано от ответника и от встъпилите в производството правителства, е в противоречие с основните принципи на вътрешния пазар. В пространство без вътрешни граници, за лицето, което за да работи, отива от своята държава на пребиваване в държавата, чийто гражданин е, трябва да съществуват също толкова малко пречки, колкото за лицето, което за да работи, пътува ежедневно между държавата, чийто гражданин е, и друга държава-членка.

43. Ограничителното определяне на приложното поле на свободното движение на работници доста явно се основава по-скоро на гражданството на заинтересованото лице, отколкото на чуждестранния елемент на случая. Всъщност то води до разграничение в зависимост от това дали собствен или чуждестранен гражданин преминава границата, за да работи. Ако след преместването си в Белгия г-н Hendrix беше заел длъжност в Германия и пътуваше ежедневно дотам, за да работи, той щеше да може без никакво съмнение да се позове на принципа на свободното движение на работниците. Няма причина,

25 — Както се подразбира от заключението на генералния адвокат Geelhoed по дело Hartmann (посочено по-горе в бележка под линия 18, точка 37).

26 — Вж. Решение по дело Terhoeve (посочено по-горе в бележка под линия 14, точка 36), Решение по дело Singh (посочено по-горе в бележка под линия 17, точка 15) и Решение от 15 юни 2000 г. по дело Sehrer (C-302/98, Recueil, стр. I-4585, точка 31).

27 — Вж. Решение по дело Terhoeve (посочено по-горе в бележка под линия 14, точки 37 и 39), Решение по дело Sehrer (посочено по-горе в бележка под линия 26, точки 32 и 33) и Решение от 9 ноември 2006 г. по дело Turpeinen (C-520/04, Recueil, стр. I-10685, точки 14 и 15).

поради която той да бъде третиран различно, в случай че пътува ежедневно, за да работи в своята държава на произход Нидерландия.

44. В своето заключение по дело Hartmann генералният адвокат Geelhoed се произнася в полза на ограничително тълкуване на член 39 ЕО, което в настоящото производство поддържат ответникът и встъпилите правителства. В подкрепа на това тълкуване той подчертава, че тази разпоредба цели единствено да осигури прехвърлянето на фактора „работа", което не е от значение в случай на промяна само на местопребиваването [28].

45. Доколкото национална разпоредба е свързана пряко с промяната на местопребиваване на лицето, създавайки например пречки от данъчно или административно естество по отношение на преместването, всъщност следва да се постави въпросът дали подобни мерки трябва да се квалифицират главно като засягане на гарантираното с член 18 ЕО свободно движение на гражданите на Съюза. След като обаче пребиваването бъде променено и дискриминацията произтича вече от разликата между местопребиваването и месторабо-тата, предимство има прилагането на принципа на свободно движение на работници. Всъщност от този момент прехвърлянето на фактора „работа" от (новата) държава на пребиваване към държавата на месторабо-та се оказва възпрепятствано.

46. За прилагането на член 39 ЕО не може да е решаващо дали трансграничното положение е породено от промяна на местопребиваването или на месторабо-тата. В противен случай това би създало опасност от напълно алеаторен резултат. Така г-н Hendrix, който е работил без прекъсване в Нидерландия и е преместил пребиваването си в друга държава, на първо време не би могъл да се позове на принципа на свободно движение на работници. Ако обаче беше загубил своята работа след преместването на пребиваването си и след това събитие бе заел нова длъжност в Нидерландия, принципът на свободно движение на работници щеше да бъде приложим, тъй като от този момент, за да упражнява нова дейност като наето лице, той щеше да пътува от Белгия към Нидерландия.

47. Несъмнено Съдът е приел по множество дела, че работник може да изтъкне член 39 ЕО срещу държавата-членка, чийто гражданин е, след като е упражнил своето право на свободно движение на работници [29]. Той приравнява това

28 — Вж. Заключение по дело Hartmann (посочено по-горе в бележка под линия 18, точка 41). Вж. в същия смисъл Заключение на генералния адвокат Darmon от 6 октомври 1992 г. по дело Werner (посочено по-горе в бележка под линия 18, точка 30).

29 — Вж. например решенията, посочени по-горе в бележка под линия 17.

положение на положението, при което заинтересованото лице е придобило диплома или професионална квалификация в чужбина [30].

48. По тези дела обаче по-голямата част от заинтересованите лица установяват отново пребиваването си в своята държава на произход и изтъкват срещу последната принципа на свободно движение на работници. Тъй като при това положение местоработата и местопребиваването вече не са различни — за разлика от случая на г-н Hendrix — е необходимо предварително да е осъществено преместване отвъд граница, пораждащо статут на работник мигрант. Все пак от тези решения не може да се заключи, че статут на работник мигрант не може да се придобие чрез промяна на пребиваването.

49. Ето защо на втория въпрос следва да се отговори в смисъл, че работник може да се позове на член 39 ЕО и член 7 от Регламент № 1612/68 срещу държава-членка, чийто гражданин е, макар че е работил и работи единствено в тази държава-членка, а пребивава в друга държава-членка.

В – По третия въпрос — Отношение между Регламент № 1408/71 и Регламент № 1612/68, както и член 39 ЕО

50. С третия си въпрос Centrale Raad van Beroep иска да установи дали национална правна уредба, която подчинява отпускането или запазването на обезщетение на условието заинтересованото лице да пребивава на територията на държава-членка, е винаги съвместима с член 39 ЕО и член 7, параграф 2 от Регламент № 1612/68 поради факта, че споменатото обезщетение представлява специално обезщетение, независещо от вноски, по смисъла на член 4, параграф 2а от Регламент № 1408/71, което по силата на член 10а от споменатия регламент се изплаща единствено в мястото на пребиваване.

51. В това отношение ответникът, нидерландското правителство и правителството на Обединеното кралство защитават тезата, че по отношение на Регламент № 1612/68 Регламент № 1408/71 е специален закон и следователно се прилага единствено към случаите, попадащи в неговото приложно поле [31]. Според тях Регламент № 1612/68 не би могъл да доведе до положение, при което може да

30 — Вж. Решение по дело Knoors (посочено по-горе в бележка под линия 17, точка 24) и Решение от 31 март 1993 г. по дело Kraus (C-19/92, Recueil, стр. I-1663, точки 15 и 16).

31 — Вж. в същия смисъл Заключение на генералния адвокат Geelhoed по дело Hartmann, (посочено по-горе в бележка под линия 18, точка 50).

се изисква прехвърляне на обезщетения, изключени по силата на член 10а от Регламент № 1408/71.

52. Съдът обаче е приел, че член 7, параграф 2 от Регламент № 1612/68 може да се прилага към социални предимства, които попадат и в областта на специално приложение на Регламент № 1408/71 [32]. Тези две разпоредби са приложими успоредно, тъй като нямат еднакво приложно поле по отношение на лицата [33], защото понятието за социално предимство, фигуриращо в член 7, параграф 2 от Регламент № 1612/68, е по-широко от понятието за социалноосигурително обезщетение, фигуриращо в Регламент № 1408/71 [34], и Регламент № 1612/68 има общо действие, що се отнася до свободното движение на работници [35]. Следователно обстоятелството, че дадено обезщетение е изцяло или частично извън приложното поле на Регламент № 1408/71 и че поради това този регламент не изисква прехвърлянето на обезщетението, не дава указание относно условията, предвидени в Регламент № 1612/68 за отпускане на обезщетението [36].

53. Нищо различно не следва от посочените от ответника и нидерландското правителство Решение по дело Комисия/Франция [37] и Решение по дело Scrivner [38]. Всъщност по тези дела евентуалното предимство на Регламент № 1408/71 е без значение само поради факта, че случаите по посочените дела не попадат в приложното поле на споменатия регламент [39].

54. Доводът „Настоящият регламент не засяга мерките, взети съгласно член 51 от Договора [понастоящем след изменението член 42 ЕО]“, съгласно който от член 42, параграф 2 от Регламент № 1612/68 се заключава, че Регламент № 1408/71 има предимство пред Регламент № 1612/68, също не е убедителен [40]. В член 42, параграф 2 от Регламент № 1612/68 не става въпрос за предимство на разпоредбите, приети съгласно член 51 ЕО, а само се предвижда, че тези разпоредби не се „засягат“. Този текст подкрепя не довода, че Регламент № 1612/68 не трябва да се приложи, а по-скоро довода, че двата регламента трябва

32 — Вж. Решение от 10 март 1993 г. по дело Комисия/Люксембург (C-111/91, Recueil, стр. I-817, точка 21) и Решение от 12 май 1998 г. по дело Martínez Sala (C-85/96, Recueil, стр. I-2691, точка 27).

33 — Вж. Решение по дело Комисия/Люксембург (посочено по-горе в бележка под линия 32, точка 20).

34 — Вж. Заключение по дело Hosse (посочено по-горе в бележка под линия 8, точка 104).

35 — Вж. Решение по дело Комисия/Люксембург (посочено по-горе в бележка под линия 32, точка 21).

36 — Вж. Заключение по дело Hosse (посочено по-горе в бележка под линия 8, точка 104).

37 — Решение от 24 септември 1998 г. по дело Комисия/Франция (C-35/97, Recueil, стр. I-5325, точка 47).

38 — Решение от 27 март 1985 г. (122/84, Recueil, стр. 1027).

39 — Вж. Решение по дело Комисия/Франция (посочено по-горе в бележка под линия 37, точка 35) и Решение по дело Scrivner (посочено по-горе в бележка под линия 38, точка 21). Поради тази причина решението на Съда на ЕАСТ от 3 май 2006 г. по дело EFTA Surveillance Authority/Норвегия (E-3/05, EFTA Court Report, стр. 102, точка 63), в което решението по дело Scrivner се посочва като установяващо предимство на Регламент № 1408/71 пред Регламент № 1612/68, също е погрешно.

40 — Вж. все пак в този смисъл Заключение на генералния адвокат Geelhoed по дело Hartmann (посочено по-горе в бележка под линия 18, точка 50) и Решение EFTA Surveillance Authority/Норвегия (посочено по-горе в бележка под линия 39, точка 63).

да се приложат независимо един от друг, тоест успоредно [41].

55. Освен това фактът, че текстът на член 7, параграф 2 от Регламент № 1612/68 е общ, докато Регламент № 1408/71 съдържа конкретни норми в областта на социалното осигуряване, също не обосновава заключението, че в качеството на lex specialis Регламент № 1408/71 има предимство пред Регламент № 1612/68. Всъщност законодателната техника, използвана във всеки от тези регламенти, не дава сама по себе си указание относно съществуващата между тях йерархия.

56. Срещу общото предимство на Регламент № 1408/71 пред член 7 от Регламент № 1612/68 е насочено преди всичко следващото съображение. В крайна сметка член 7 от Регламент № 1612/68 е само конкретен израз на гаранциите, установени в член 39 ЕО, и трябва да се тълкува по същия начин като последния [42]. Все пак при тълкуването и прилагането на Регламент № 1408/71 във всички случаи следва да се вземат предвид принципите, наложени от Договора като правен източник с по-висок ранг. Всъщност фактът, че национална мярка евентуално може да съответства на разпоредба на вторичното право — в случая член 10а от Регламент № 1408/71 — не означава, че тази мярка не следва да е в съответствие с разпоредбите на Договора [43].

57. Следователно пречката пред основните свободи трябва да бъде обоснована и от императивни съображения от обществен интерес, когато е последица от общностен регламент или от разпоредба на националното право, която е в съответствие с вторичното законодателство. Несъмнено общностният и националният законодател разполагат със свобода на преценка, когато поради съображения от обществен интерес приемат разпоредба, която засяга основна свобода. Не по-малко вярно е, че задача на Съда е да провери дали законодателят не е надхвърлил границите на своето право на преценка и дали вследствие на това не е нарушил тази основна свобода.

58. Ето защо на третия въпрос следва да се отговори, че национална правна уредба, която подчинява отпускането или запазването на обезщетение на условието заинтересованото лице да пребивава на територията на държавата-членка, невинаги е съвместима с член 39 ЕО и член 7, параграф 2 от Регламент № 1612/68, поради факта че споменатото обезщетение представлява специално обезщетение, независещо от вноски, по смисъла на член 4, параграф 2а от

41 — Съответно текстът на френски език на член 42, параграф 2 от Регламент № 1612/68 също гласи: „Le présent règlement ne porte pas atteinte aux dispositions prises conformément à l'article 51 du traité.", а на английски — „This Regulation shall not affect measures taken in accordance with Article 51 of the Treaty."

42 — Вж. по-горе, точка 30, включително съдебната практика, цитирана в бележка под линия 14.

43 — Вж. Решение по дело 28 април 1998 г. по дело Kohll (C-158/96, Recueil, стр. I-1931, точка 25) и Решение от 16 май 2006 г. по дело Watts (C-372/04, Recueil, стр. I-4325, точка 47).

Регламент № 1408/71, което по силата на член 10а от споменатия регламент се изплаща единствено в мястото на пребиваване.

Г – По четвъртия въпрос — Съвместимост на условието за местопребиваване с член 7, параграф 2 от Регламент № 1612/68, с член 39 ЕО и с членове 12 ЕО и 18 ЕО

59. С четвъртия си въпрос Centrale Raad van Beroep иска по същество да установи дали член 39 ЕО и член 7, параграф 2 от Регламент № 1612/68, както и членове 12 ЕО и 18 ЕО, са пречка за национално законодателство като Wajong, по силата на което дадено социално обезщетение се предоставя на гражданин на Съюза, който е изцяло обвързан от трудов договор в Нидерландия и поради тази причина спрямо него се прилага само нидерландското законодателство, единствено при условието, че той освен това пребивава в тази държава-членка.

1. Съвместимост с член 39 ЕО и член 7, параграф 2 от Регламент № 1612/68

60. Съгласно постоянната съдебна практика всички разпоредби на Договора относно свободното движение имат за цел да улеснят гражданите на Общността при упражняването на професионална дейност от какъвто и да е характер на цялата територия на Общността и не допускат мерки, които биха могли да поставят в по-неблагоприятно положение тези граждани, когато искат да упражняват икономическа дейност на територията на друга държава-членка [44].

61. По силата на член 10а от Регламент № 1408/71 обезщетенията съгласно Wajong се изплащат единствено на лица, които пребивават в Нидерландия. Резултат от това е по-неблагоприятно третиране на работниците, които работят в Нидерландия, но не пребивават в нея. Неблагоприятно третиране, основано на пребиваване, може обаче да се обоснове със съображения от обществен интерес, които са независими от гражданството [45].

62. Условието за пребиваване по член 10а от Регламент № 1408/71 служи за отграничаване на компетентността на държавите-членки по отношение на изплащането на специални обезщетения, независещи от вноски, които макар да се оприличават на социалноосигурителните обезщетения, разкриват и елементи, свързани със социалната помощ. Съдът вече е приел, че пребиваването е подходящ критерий за тази цел.

44 — Вж. Решение по дело Singh (посочено по-горе в бележка под линия 17, точка 16), Решение по дело Terhoeve (посочено по-горе в бележка под линия 14, точка 37), Решение по дело Sehrer (посочено по-горе в бележка под линия 26, точка 32) и Решение по дело Ritter-Coulais (посочено по-горе в бележка под линия 13, точка 33).

45 — Вж. Решение от 9 ноември 2006 г. по дело Chateignier (C-346/05, Recueil, стр. I-10951, точка 32), препращащо към Решение по дело O'Flynn (посочено по-горе в бележка под линия 14, точка 19) и към Решение от 23 март 2004 г. по дело Collins (C-138/02, Recueil, стр. I-2703, точка 66). Вж. в същия смисъл по отношение на връзката между член 18 ЕО и Регламент № 1408/71 Решение по дело De Cuyper (посочено по-горе в бележка под линия 19, точка 40).

63. От една страна, в решението по дело Snares Съдът е приел, че член 10а от Регламент № 1408/71 е съвместим с разпоредбите относно свободното движение на работници, тъй като специалните обезщетения са тясно свързани със социалната среда [46]. Предвид факта, че по правило животът на един човек се съсредоточава в мястото му на пребиваване, то държавата на пребиваване е тази, която, отчитайки съществуващата социална среда (например жизнения стандарт), следва да определи дали и доколко трябва да се изплащат специални обезщетения, предназначени да гарантират минимални средства за съществуване.

64. От друга страна, ограничаването, въведено с член 10а от Регламент № 1408/71, на прехвърляемостта на специалните обезщетения, независещи от вноски, се основава, както правилно изтъква Комисията, на съображението, че подобни обезщетения са израз на солидарността в рамките на държавата-членка. Държавата, в която се намира солидарната общност, е длъжна да осигурява минимални средства за съществуване. В решението по дело Tas-Hagen и Tas Съдът наскоро отново потвърди, че правото на специално обезщетение може принципно да бъде подчинено на условието за връзка с обществото на държавата-членка, която е видна от факта на пребиваване в съответната държава [47].

65. Що се отнася до действителността на критерия за пребиваване, членове 10 и 10а от Регламент № 1408/71 правилно отграничават социалноосигурителните обезщетения от специалните обезщетения, независещи от вноски. Класическите социалноосигурителни обезщетения са от компетентността на държавата по месторабота, където работникът е осигурен по социалноосигурителна схема и заплаща своите вноски. Що се отнася до специалните обезщетения, не е налице съответна принадлежност към солидарна общност на социално осигурени лица. Тя е заменена с интеграция в солидарното общество на всички пребиваващи. Единствено последните трябва да получават специални обезщетения, независещи от вноски, докато получаване на социалноосигурителни обезщетения може да бъде поискано независимо от местопребиваването.

66. Фактът на обвързване на отпускането на специални обезщетения с местопребиваването създава конекситет между правото на обезщетение и задължението за участие във финансиране, сходно на това при плащането на социалноосигурителни вноски. Пребиваващите в съответната

46 — Вж. Решение по дело Snares (посочено по-горе в бележка под линия 7, точка 42). Вж. и Решение от 27 септември 1988 г. по дело Lenoir (313/86, Recueil, стр. 5391, точка 16), Решение от 31 май 2001 г. по дело Leclere и Deaconescu (C-43/99, Recueil, стр. I-4265, точка 32) и Решение по дело Kersbergen (посочено по-горе в бележка под линия 2, точка 33).

47 — Решение от 26 октомври 2006 г. (C-192/05, Recueil, стр. I-10451, точки 34 и 35). Вж. и предходните Решение от 11 юли 2002 г. по дело D'Hoop (C-224/98, Recueil, стр. I-6191, точка 38), Решение по дело Collins (посочено по-горе в бележка под линия 45, точка 67), Решение от 15 март 2005 г. по дело Bidar (C-209/03, Recueil, стр. I-2119, точка 57) и Решение по дело Ioannidis (посочено по-горе в бележка под линия 11, точка 30).

страна лица подлежат изцяло на облагане с данък върху дохода в държавата на пребиваване. Освен това те допринасят чрез личното си потребление за осигуряването на данъчни постъпления.

67. Що се отнася до пограничните работници, които по принцип също са тясно свързани с икономическата и социална среда на местоработата, значението на критерия за пребиваване намалява. В това отношение Комисията подчертава, че в Белгия г-н Hendrix се е установил в населено място, намиращо се в непосредствена близост с границата с Нидерландия и че по принцип[48] по силата на нидерландско-белгийската спогодба за избягване на двойното данъчно облагане, тъй като получава доход в Нидерландия, той подлежи на облагане с нидерландски данък върху дохода.

68. Що се отнася до пограничните работници, възниква въпросът дали единствено пребиваването представлява подходящ критерий за обосноваване на принадлежността към определена солидарна общност. Напротив, може да се приеме, че в подобен случай като допълнение следва да се прибегне до други критерии, които характеризират степента на интеграция в дадена икономическа и социална среда като местоработата, отдалечеността на местопребиваването от границата, мястото, където се извършват разходите за потребление или центъра на социалните отношения.

69. В случаи като този в настоящото производство е възможно да не се отчита връзката с местоработата. Всъщност обезщетение съгласно Wajong изпълнява ролята на субсидия за определено работно място, което е главната причина то да бъде заето от работник с увреждания. Ако наеме работник с увреждания, работодателят се освобождава от задължението да му изплаща законоустановеното минимално трудово възнаграждение, тъй като работникът с увреждания получава разликата между изплащаното възнаграждение и минималното възнаграждение посредством обезщетението съгласно Wajong. Без това обезщетение от страна на държавата реализацията на трудовия пазар на равнище минимално възнаграждение на лицата с увреждания, които не са напълно оперативни, би била трудна. Следователно наемането на работа на получател на обезщетение съгласно Wajong е резултат на предоставено от държавата обезщетение поради солидарност. Ако заетостта в рамките на страната представлява едновременно критерий, даващ право на това обезщетение поради солидарност, това би представлявало съждение, водещо до омагьосан кръг.

70. За разлика от критерия за пребиваване, другите критерии се характеризират с това, че не позволяват ясно свързване с дадена икономическа и социална среда, а представляват малко или много единствено конкретни аспекти, които позволяват съответната икономическа и социална среда да се определи единствено в рамките на цялостна преценка.

48 — В действителност докато не получава дори законоустановеното минимално трудово възнаграждение, г-н Hendrix дори не би трябвало да подлежи на данъчно облагане.

71. Все пак съгласуването на отговорностите на държавите-членки в областта на обезщетенията поради солидарност трябва да се ориентира според ясни критерии, които в контекста на администрация, обслужваща много широк кръг от субекти, позволяват бързо разглеждане и достатъчно ясни резултати. Поради това връзката със социалните схеми на държавите-членки може да се установи въз основа на абстрактни критерии, които несъмнено не вземат предвид всички обстоятелства в случая, но които в рамките на абстрактен подход извеждат определящата връзка с държава-членка. Подробно разглеждане на всички фактори, характеризиращи конкретния случай, не представлява подходящо средство, което дава възможност за ясно и постижимо с разумни усилия разпределение на правомощия.

72. Освен това следва да се отчита, че при липса на хармонизация в областта на социалната сигурност държавите-членки остават компетентни да определят необходимите условия за отпускане на социални обезщетения [49] и че разполагат с широко право на преценка за определяне на критериите за разглеждане на връзката с обществото на дадена държава [50]. Общностният законодател умишлено не е ограничил това право на преценка от гледна точка на условието за пребиваване във връзка с получаването на специални обезщетения, независещи от вноски. Напротив, той прогласява изрично правомерността на условието за пребиваване по член 10а от Регламент № 1408/71.

73. Предвид тази свобода, на държавите-членки в рамките на разпределението на правомощия да подчиняват отпускането на специални обезщетения, независещи от вноски, на абстрактен подход, не е налице обстоятелство, което да не допуска привръзка единствено по местопребиваване, макар в особени случаи, като този на пограничните работници, да е възможно значение да имат и други фактори.

74. На пръв поглед това изглежда в противоречие с приетото от Съда в решението по дело Meeusen [51], а именно че по силата на член 7, параграф 2 от Регламент № 1612/68 пограничните работници [52], независимо от своето местопребиваване, имат право на социалните предимства в държавата по месторабота [53].

75. Държавите-членки от своя страна поддържат, че тази разпоредба не предоставя на пограничните работници право на прехвърляне на социални обезщетения от държавата по месторабота към тази на пребиваване [54]. Според тях целта на тази разпоредба била единствено да се улесни социалната интеграция на работника мигрант в приемащата държава-членка. Пограничните работници обаче не били социално интегрирани в приемащата държава, а в тази на своето местопребиваване.

49 — Вж. Решение по дело Snares (посочено по-горе в бележка под линия 7, точка 45).

50 — Вж. Заключение по дело Tas-Hagen (посочено по-горе в бележка под линия 47, точка 61).

51 — Посочено по-горе в бележка под линия 11.

52 — За разлика от Регламент № 1408/71, в който за пограничен работник се използва думата „Grenzgänger", в немския текст на съображенията от Регламент № 1612/68 за същото понятие се използва думата „Grenzarbeitnehmer". В текстовете на другите езици и в двата регламента се използва един и същ термин (например „travailleur frontalier").

53 — Вж. в същия смисъл Решение по дело Комисия/Франция (посочено по-горе в бележка под линия 37, точка 40).

54 — Вж. Решение по дело Meeusen (посочено по-горе в бележка под линия 11, точка 20). Вж. и Решение от 27 ноември 1997 г. по дело Meints (C-57/96, Recueil, стр. I-6689, точка 49).

76. Съдът отхвърля тези доводи, тъй като приложното поле на Регламент № 1612/68 обхваща и пограничните работници [55]. Той приема освен това, че принципът на недопускане на дискриминация, визиран в член 7, параграф 2 от Регламент № 1612/68, забранява на приемащата държава да дискриминира работниците мигранти по отношение на националните работници, подчинявайки получаването на обезщетения на условието за пребиваване на нейна територия.

77. Констатациите от решението по дело Meeusen се отнасят като цяло до финансирането на обучение в полза на децата на работник мигрант и не могат да се приложат в контекста на настоящото производство. За разлика от случая на финансиране на обучение, случаят на лица, които пребивават в чужбина или на национална територия и се нуждаят от обезщетения за осигуряване на минимални средства за съществуване, не е сравним. Всъщност подобни обезщетения са още по-тясно свързани със социалната среда на получателя.

78. Освен това, както беше изтъкнато, самото обезщетение съгласно Wajong поражда условието за наемане на работници с увреждания, така че фактът на заемане на длъжност в страната не може едновременно да има за последица възникване на право на обезщетението. Обратно, в случая на финансиране на обучение по-скоро става въпрос за акцесорно обезщетение, за което заетостта и съответно данъчното задължение, следващо от нея, в по-голяма степен могат да послужат като привръзка с оглед на правото на обезщетение.

79. Следователно ограничаването на отпускането на обезщетения като тези съгласно Wajong до лицата, пребиваващи в Нидерландия, е съвместимо с член 39 ЕО и член 7, параграф 2 от Регламент № 1612/68.

2. Съвместимост с членове 12 ЕО и 18 ЕО

80. Щом като общият принцип на свободно движение, визиран в член 18 ЕО, е субсидиарен по отношение на този за свободно движение на работници, визиран в член 39 ЕО [56], не е необходимо да се разглежда съвместимостта на условието за пребиваване с членове 12 ЕО и 18 ЕО.

55 — Вж. Решение по дело Meeusen (посочено по-горе в бележка под линия 11, точки 21 и 22) и Решение по дело Meints (посочено по-горе в бележка под линия 54, точка 50).

56 — Вж. Решение от 29 февруари 1996 г. по дело Skanavi и Chryssanthakopoulos (C-193/94, Recueil, стр. I-929, точка 22), Решение от 26 ноември 2002 г. по дело Oteiza Olazabal (C-100/01, Recueil, стр. I-10981, точка 26), Решение от 6 февруари 2003 г. по дело Stylianakis (C-92/01, Recueil, стр. I-1291, точка 18), Решение от 16 декември 2004 г. по дело My (C-293/03, Recueil, стр. I-12013, точка 33) и Решение по дело Ioannidis (посочено по-горе в бележка под линия 11, точка 37).

V — Заключение

81. В заключение предлагам на преюдициалните въпроси, поставени от Centrale Raad von Beroep, да се отговори следното:

„1. Обезщетение, изплащано съгласно Закона за подпомагане при неработоспособност на младежи с увреждания от 24 април 1997 г. (Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten, наричан по-нататък „Wajong"), трябва да се счита за специално обезщетение, независещо от вноски, по смисъла на член 4, параграф 2а от Регламент (ЕИО) № 1408/71 на Съвета от 14 юни 1971 година за прилагането на схеми за социална сигурност на заети лица и членове на техните семейства, които се движат в рамките на Общността, изменен с Регламент (ЕО) № 307/1999 на Съвета от 8 февруари 1999 година, към което се прилага координиращата норма на член 10а от посочения регламент. Това важи и когато заинтересованото лице в началото е получавало обезщетение, финансирано от вноски, което от 1 януари 1998 г. се преобразува в обезщетение съгласно Wajong.

2. Работник може да се позове на член 39 ЕО и член 7 от Регламент (ЕИО) № 1612/68 на Съвета от 15 октомври 1968 година относно свободното движение на работници в Общността срещу държавата-членка, чийто гражданин е, макар че е работил и работи единствено в тази държава-членка, а пребивава в друга държава-членка.

3. Национална правна уредба, която подчинява отпускането или запазването на обезщетение на условието заинтересованото лице да пребивава на територията на държавата-членка, невинаги е съвместима с член 39 ЕО и член 7, параграф 2 от Регламент № 1612/68, поради факта че споменатото

обезщетение представлява специално обезщетение, независещо от вноски, по смисъла на член 4, параграф 2а от Регламент № 1408/71, което по силата на член 10а от споменатия регламент се изплаща единствено в мястото на пребиваване.

4. Член 39 ЕО и член 7, параграф 2 от Регламент № 1612/68 не са пречка за национално законодателство като Wajong, по силата на което дадено социално обезщетение се предоставя на гражданин на Съюза, който е изцяло обвързан от трудов договор в Нидерландия и поради тази причина спрямо него се прилага единствено нидерландското законодателство, единствено при условието, че той освен това пребивава в тази държава-членка."